



**MAKTABGACHA VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI**



**A. AVLONIY NOMIDAGI
ILMIY-TADQIQOT INSTITUTI**



**JIZZAX VILOYATI
PEDAGOGIKA MARKAZI**

**“INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA FAN, TA'LIM VA ISHLAB
CHIQRISH INTEGRATSIYASINI TA'MINLASH:
MUAMMO VA YECHIMLAR”**

**XALQARO ILMYIY-AMALIY ONLAYN KONFERENSIYASI
(2024-YIL, 15-IYUN)**

MATERIALLARI

**“ENSURING THE INTEGRATION OF SCIENCE, EDUCATION AND
PRODUCTION BASED ON INNOVATIVE TECHNOLOGIES:
PROBLEMS AND SOLUTIONS”**

**INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL
ONLINE CONFERENCE
(JUNE 15, 2024 Y)**

MATERIALS



**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA’LIMI VAZIRLIGI**

**JIZZAX VILOYAT PEDAGOGLARNI YANGI METODIKALARGA
O‘RGATISH MILLIY MARKAZI**

“ANIQ VA TABIIY FANLAR METODIKASI” KAFEDRASI

**“INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA FAN, TA’LIM VA
ISHLAB CHIQRISH INTEGRATSIYASINI TA’MINLASH: MUAMMO VA
YECHIMLAR”**

Xalqaro ilmiy-amaliy onlayn konferensiyasi

(2024-yil, 15-iyun)

MATERIALLARI

**“ENSURING THE INTEGRATION OF SCIENCE, EDUCATION AND
PRODUCTION BASED ON INNOVATIVE TECHNOLOGIES: PROBLEMS
AND SOLUTIONS”**

International scientific and practical online conference

(June 15, 2024 y)

MATERIALS

**«ОБЕСПЕЧЕНИЕ ИНТЕГРАЦИИ НАУКИ, ОБРАЗОВАНИЯ И
ПРОИЗВОДСТВА НА ОСНОВЕ ИННОВАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ:
ПРОБЛЕМЫ И РЕШЕНИЯ»**

Международная научно-практическая онлайн-конференция

(июня 15, 2024 г)

МАТЕРИАЛЫ

JIZZAX – 2024

**“AXBOROTLASHGAN TA’LIM MUHITIDA TALABALARNING
MUSTAQIL ISH FAOLIYATI METODIKASINI TAKOMILLASHTIRISH”
PEDAGOGIK MUAMMO SIFATIDA**

Qobilov T.A

*Chirchiq davlat pedagogika universiteti o‘qituvchisi,
Chirchiq, O‘zbekiston*

E-mail: tursunboyqobilov95@gmail.com

Nosirov O.N

*Chirchiq davlat pedagogika universitet 4-bosqich talabasi,
Chirchiq, O‘zbekiston*

Annotatsiya. Bugungi kunda axborot texnologiyalari fani va jumladan, inson bilimlarining rivojlanishida keskin o‘zgarishlar amalga oshirilmoqda. Bunda insonning ichki tuzilishi, mohiyati, qadriyatlarini, psixologik qonuniyatlari va tafakkurining xususiyatlari yangicha namoyon bo‘lmoqda.

Kalit so‘zlar. Axborot, axborot texnologiyalari, mustaqil ish, mayli, qiziqishi, aqliy faoliyat, integratsiya.

Аннотация. Сегодня в науке информационных технологий происходят кардинальные изменения, в том числе в развитии человеческого знания. При этом по-новому раскрываются внутренняя структура, сущность, ценности, психологические законы и особенности мышления человека.

Ключевые слова. Информация, информационные технологии, самостоятельная работа, интерес, интерес, мыслительная деятельность, интеграция.

Abstract. Today, drastic changes are taking place in the science of information technologies, including the development of human knowledge. In this, the internal structure, essence, values, psychological laws and features of the thinking of a person are revealed in a new way.

Key words. Information, information technologies, independent work, interest, interest, mental activity, integration.

KIRISH

O‘zbekiston Respublikasida uzluksiz ta’lim tizimini takomillashtirish, ta’lim sifatini yaxshilash va samaradorligini ta’minlashda moddiy omillar o‘rinda ta’lim muasasalarida mustaqil ish faoliyatini takomillashtirish darajasi, salohiyati ham zarur. Talabalarning mustaqil ish faoliyati metodikasini takomillashtirish va davr talablariga muvofiq faoliyat yurita olishlari uchun zarur shart-sharoit yaratishda oliy ta’lim tizimi alohida o‘rin tutadi.

Axborotlashgan ta’lim muhitida talabalar tomonidan faol ijodiy nostandart ravishda bilim olishga o‘rgatish, aqliy faoliyatga uyishtirish, tashkil etish usullari, vositalari, hamda talaba tomonidan shug‘ullanish texnologiyasi, ishlash ishtiyoqi, motivi, mayli, qiziqishi, hissiy intilishini amalga oshirish yuzasidan mutafakkirlarimizning qomusiy fikrlari qarashlari mavjud bo‘lib, ular quyidagicha ifodalangan.

Demak «Axborot - ta’lim muhiti» aniq bir maqsadga yo‘naltirilgan o‘quv jarayonini ta’minlovchi axborot-texnik, o‘quv-metodik tizimlar majmuyidir.

Axborot - ta'lim muhitining quyidagi tipologik belgilarini ajratib ko'rsatish mumkin:

1. Har qanday darajadagi ta'lim muhiti tizimlilik tabiatiga ega bo'lgan murakkab tuzilmali obyekt hisoblanadi.

2. Ta'lim muhitining yaxlitligi tizimlilikka erishish tushunchasi bilan bir ma'noni anglatib, u o'quv muassasasi bitiruvchisining shaxsiy va kasbiy modelini amalga oshirishdagi ta'lim va tarbiya maqsadlarining amalga oshirishini o'zida mujassamlashtiradi.

3. Ta'lim muhiti ta'lim va tarbiya ishlarining asosiy sharti bo'lish bilan birga uning muhim vositasi hamdir.

Axborot - ta'lim muhitini ta'riflashda bir qancha o'zaro farq qiluvchi qarashlar mavjud, jumladan:

inson bilan ta'lim muhitining subyekt sifatida uzviy bog'langan axborot, texnik, o'quv-metodik ta'minotning tizimli tashkillashtirilgan majmuasi;

an'anaviy va elektron axborot tashuvchilar, virtual kutubxonalar, taqsimlangan ma'lumot bazalari, o'quv-metodik majmualarini mujassamlashtiruvchi kompyuter-telekommunikatsiya texnologiyalari integratsiyasi asosida qurilgan yagona axborot ta'lim muhiti.

Fikrimizga ko'ra, axborot ta'lim muhitini boshqarishda tizimli yondashuvni joriy qilish lozim.

Olimlar matematik tafakkur rivojlanishiga katta e'tibor qaratadilar va uning ostida nafaqat algoritmlashtirilgan harakatlarni takrorlashni, balki taklif etilgan vaziyatni - matematizatsiyalash, uning tahlili, matematik model yaratish, zarur icbotlar, umumlashtirish, analogiyalar va xulocalar bilan yechish yo'llarini ishlab chiqishning nostandart talqindagi amaliy vazifalarini yechishni tushunadilar [4].

Mustaqil ish faoliyati – bu o'quv muassasalaridan tashqarida egallanadigan ta'limot, u o'z xohishi bo'yicha ishlash davomida amalga oshiriladi [1]. Oliy va o'rta maxsus ta'lim muassasalarida mustaqil ish faoliyatini takomillashtirishda ajratilgan o'quv soatlarining 40% gacha mustaqil soatlar ajratilgan.

Xulosa. Mustaqil ish faoliyatini takomillashtirishga oid topshiriqlarni mustaqil bajarish talabalaridan matematik tafakkur operatsiyalari (analiz, sintez, taqqoslash, solishtirish, yaqqollash, mavhumlashtirish, guruxlash, turkumlash, umumlashtirish, sistemalashtirish) va shakllaridan (tushuncha, xukm, xulosa chiqarishdan) foydalanishni talab qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Quvondiqov O., Eshmirzayev M. Fizika o'qitishda shaxsga yo'naltirilgan yondoshuv usulining samaradorligi. // "Fizika, matematika va informatika" jurnali. – Toshkent: 2008.

2. Shodmonova Sh.S. Oliy o'quv yurti talabalarida mustaqillik tafakkurini shakllantirish va rivojlantirish (Kasb ta'lim yo'nalishi misolida) Ped.fan.dok....dissert.-T:2010-340b.

3. Yunusova D.I. Matematikani o'qitishning zamonaviy texnologiyalari. – Toshkent: Fan va texnologiyalar, 2011, – 200 b.

4. Qo'chqarov M.U. Talabalarda mustaqil ta'lim olish ko'nikmalarini

rivojlantirish nazariyasi va texnologiyasi // Ped. fan. nom. dis. avtoreferati –Nukus: Ajiniyoz nomidagi NDPI, 2020.

PEDAGOGLARDA KASBIY KOMPETENTLIKNI SHAKLLANTIRISHNING PEDAGOGIK ASOSLARI

O‘razov Baxtiyor Haydarovich

Jizzax davlat pedagogika universiteti

*Pedagogika-psixologiya fakulteti, pedagogika
ta’lim nazariyasi kafedrası dotsenti*

Annotatsiya: Ushbu maqolada kompetentlik tushunchasi, kasbiy kompetentlik, kompetentli yondoshuv, kasbiy kompetentli o‘qituvchi, agar bo‘lajak pedagoglarning kasbiy kompetentligini shakllantirish - pedagogik muammo sifatida qaralsa, amalga oshirilishi zarur bo‘lgan ba’zi bir ishlar, kasbiy kompetentlikda kompetensiya tushunchasi va bo‘lajak pedagoglarning kasbiy kompetentlikni shakllantirishda nazariy tayyorgarlikning shakllariga e‘tibor qaratish zarurligi haqida so‘z boradi.

Kalit so‘zlar: kompetentlik, kasbiy kompetentlik, kompetensiya, bo‘lajak pedagoglar, kompetentli yondoshuv.

Аннотация: В данной статье рассматриваются понятие компетентности, профессиональной компетентности, компетентного подхода, профессионально компетентного учителя, некоторая работа, которую необходимо выполнить, если формирование профессиональной компетентности будущих учителей рассматривается как педагогическая проблема, понятие компетентности в профессиональной сфере. Компетентность и Необходимо обратить внимание на формы теоретической подготовки будущих учителей в формировании профессиональной компетентности.

Ключевые слова: компетентность, профессиональная компетентность, компетентность будущего педагога, компетентный подход.

Abstract: In this article, the concept of competence, professional competence, competent approach, professionally competent teacher, some work that needs to be done if the formation of professional competence of future teachers is considered as a pedagogical problem, the concept of competence in professional competence and There is a need to pay attention to the forms of theoretical training of future teachers in the formation of professional competence.

Keywords: competence, professional competence, competence, future educators, competent approach.

Kompetentlik atamasi «samaradorlilik», «erishish», «muvaffaqiyatlilik», «tushunish», «natijalilik», «ega bo‘lish», «sifat», «miqdor» so‘zlari yordamida ta’riflanadi, shu bilan birga ko‘pgina mualliflar uni tashxislashdagi qiyinchiliklarni qayd etgan. L. Spenser va M. Spenserlarning ta’kidlashicha, kompetensiyalarning shakllanishi ularni o‘lchash va xususiyatlarini aniqlash qiyinchiligi bilan ortga suriladi

<u>Talabalarda matematikadan amaliy masalalarni yechish ko‘nikmalarini rivojlantirish metodikasi</u> <u>Radjabov Baxtiyor Sharipovich, Darmonova Adolat Bahodir qizi</u>	195
<u>Ilg‘or xorijiy texnologiyalar hamda xalqaro baxolash tizimlari asosida ta‘limda samaradorlikga</u> <u>erishish. Turdiboyev Sanjar Sobirjon o‘g‘li, Qozoqov O‘tkir Yo‘ldoshovich</u>	198
<u>“Oliy matematika” fanini o‘qitishda mathcad dasturidan foydalanish</u> <u>G‘oziyev Quyosh Azamatovich</u>	201
<u>Kimyo fanini o‘qitishda “case-study” texnologiyasidan foydalanish</u> <u>Yusupov Boburjon Aliyevich</u>	207
<u>Taqribiy hisoblashlarni o‘rganish metodikasi</u> <u>O.Abdullayev¹, X.Jo‘rayeva¹</u>	211
<u>Talabalarning axborot-kommunikatsion kompetentligini rivojlantirish tarkibiy qismlari</u> <u>Qarshiboyev Nizomiddin Abdumalik o‘g‘li</u>	216
<u>Раҳбар коммуникатив фаолиятини такомиллаштиришнинг назарий-услубий асослари</u> <u>Кўбаев Акмал Сирлиевич</u>	221
<u>Mahtabgacha va boshlang‘ich ta‘limda integratsion jarayonlar innovatsiyasi</u> <u>A.O‘tayev, Sh.Haydarov</u>	227
<u>Matematika fanidan tarixiy materiallardan foydalanish asoslari haqida</u> <u>Djanizoqov Ulug‘bek Abdug‘oniyevich</u>	230
<u>Axborot-ta‘lim muhitida bo‘lajak muhandislarning axborot-kommunikativ kompetentligini</u> <u>shakllantirish. Sherzod Anorboyevich Egamqulov</u>	233
<u>Fizika fanini o‘qitishda to‘garak mashg‘ulotlarini samarali tashkil etish va o‘tkazish</u> <u>Ermamatova Sevara Ulash qizi</u>	238
<u>“KEYS-STADI” metodidan foydalanib o‘qituvchilarining kasbiy kompetentligini aniqlash</u> <u>Mardankulov Jasur Amirddinovich</u>	242
<u>Kasbiy kompetentlikni aniqlash tamoyillari</u> <u>Mardankulov Jasur Amirddinovich</u>	248
<u>Bino va inshootlarni konstruktiv loyihalashda qo‘llaniladigan zamonaviy kompyuter dasturi</u> <u>haqida Lutfullayev Xayrulla Shirinxonovich</u>	254
<u>Informatika dasrlarini iot-buyumlar interneti texnologiyasi asosida tashkil qilish</u> <u>Norbekov Doston Keldibekovich</u>	258
<u>O‘quvchilarni kasb-hunarga yo‘naltirishni samarali tashkil etish yo‘llari</u> <u>Abdurashidov Sharofiddin Do‘smatovich</u>	264
<u>Kiberxujumlarning psixologik tahlili. Husanov Abbas Mahmudovich</u>	270
<u>Bo‘lajak muhandislarning kasbiy tayyorgarligini shakllantirishning ayrim dolzarb</u> <u>masalalari Tursunov Muzaffar Ilxomovich</u>	274
<u>Fiziologiya fanini o‘qitishda work based learning konsepsiyasini qo‘llashdagi mezonlarning</u> <u>ahamiyati Xoliqova Farida Farxodovna</u>	278
<u>Механизмы обучения явлению транспозиции (перестановки) слов в русском и английском</u> <u>языках. Арунова Сайида Абдулахатовна</u>	281
<u>Aralash ta‘limning pedagogik ustuvorligi</u> <u>Xudaynazarov Toshtemir Xaydarovich, Ismatullayeva Nafosat Rustam Oizi</u>	286
<u>“Axborotlashgan ta‘lim muhitida talabalarning mustaqil ish faoliyati metodikasini</u> <u>takomillashtirish” texnologiyasining tashkiliy tuzilmasi. Qobilov T.A, G‘ulomov M.K</u>	289
<u>“Axborotlashgan ta‘lim muhitida talabalarning mustaqil ish faoliyati metodikasini</u> <u>takomillashtirish” pedagogik muammo sifatida Qobilov T.A, Nosirov O.N</u>	292
<u>Pedagoglarda kasbiy kompetentlikni shakllantirishning pedagogik asoslari</u> <u>O‘razov Baxtiyor Haydarovich</u>	294
<u>Malaka oshirish jarayonida ona tili fanini o‘qitishda interfaol metodlarning o‘rni</u> <u>Abdulazizova Navro‘zaxon Mahammarovna</u>	297
<u>Tarbiyalanuvchilarda “men” konsepsiyasi indikatorlarini shakllantirishda STEAM</u> <u>texnologiyalari. Yuldasheva Gulnora Saparbaevna</u>	300